

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Johannes Ewalds samlede skrifter

Citation: Ewald, Johannes: "Johannes Ewalds samlede skrifter", i Ewald, Johannes: *Johannes Ewalds samlede skrifter*, Gyldendal, (1969), s. 255. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-ewald04val-shoot-idm139761561335056.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Johannes Ewalds samlede skrifter

OTTENDE OPTRIN

PUFF, GEERT, OG DE FORRIGE

PUFF
Nu Naboe! -

HARL.
(Han omfavner den ene efter den anden.) Ei Herr Puff! - Herr Geert! -

PUFF
Her komme vi! -

LEANDER
Fordømt! -

PUFF
Nu veed jeg da, hvorledes vi betaler
Vor Gield -

LEANDER
Ak lær ham det! -

PUFF
Ti Millioner Daler -

LEANDER
For Fanden! - hvad jeg vil blant lutter - Jeg maa see,
Om jeg kun finder et af Fruentimmerne -

(Han gaaer.)

256

PUFF
Den Ven var vred -

HARL.
Ak nei! - den Stakkell, som jeg hører
Er ilde faren nok - Jeg negter ei - Det rører -
Hans Vanheld smerter mig - Det er en ærlig Ven -

PUFF
Jaja - Hver har sit Kors - Nu til vor Gield igjen! -
Du veedst vor gamle Ret til visse -

HARL.
paa min ære -
PUFF
Reent ud, til Ørkenøer... Den kunde vi undvære -
Ehbien! - Den sælger vi - Og for en Pokkers Færd -
Den er dog, hvor det gaaer, to Millioner værd! -

HARL.
Ei! -

PUFF
Det er lidt - nu hør! - Vort Grønland! -

HARL.
(som falder ham om Halsen) Ak! - Herr Broder! -

PUFF
Det gjør vel Sagen af, saavidt Hans Puff formoder -
Et Land, som Frankerig - Forstaae i Størrelse! -

Dog ei saa got for os, som for de Fremmede! -
Du veedst en Republik, som man ei saa kan nævne -
Den kunde bruge det - Og den har Raad og Evne -

HARL.
Imellem os Herr Puff - vel Schweitz -

PUFF
Nei Holland da! -
Hvor Pokker tager Schweitz saa mange Penge fra? -

HARL.
Ja, du har Ret - O snart! - Slaae til! -

PUFF
Nu - hele Landet 257
Just ei - hvad om vi og beholder et og andet? -
Der er dog nok igien - Den Østre Kant er størst -
Og dog - Jeg veed min Grund - Den vil vi sælge først -

HARL.
(i Tanker) Jaja -

PUFF
Hvad mener I? - Jeg haaber, at man sanker
Det meste - Harlequin! - Hvorfra de dybe Tanker? -

HARL.
Hvor længe har vi vel, om jeg tør spørge Dem,
Til Aar Totusinde, Trehundrede og Fem? -

PUFF
Hvad? - og hvorfor? -

HARL.
Nu ja - det var kun for at vide,
Om alt det Lapperie kan blive solgt i Tide -

PUFF
Hvorfor det Aarstal just? -

HARL.
Nu - i Fortroelighed! -
Der har jeg, Naboe Puff, saa min Betænkning ved -

PUFF
Ei der er længe til - Men hør! - Nu vil man svare
Ja - sælge kan enhver, dog bedre var, at spare -
Og det har Puff betænkt - Thi Naboe, overalt
Er det ei heller nok, at faae vor Gield betalt -
Mit mindste - Thi man veed, hvor høit jeg elsker Landet -
Og om jeg Dag og Nat bekymrer mig om andet -
Mit mindste Forsæt er, for evig at befrie
Mit Land - især den Stad, som jeg er Børgere i -
Men frem for alle dem, som kummerlig og længe
Maa trygle Renterne af deres egne Penge,
Og faae dem kun med Knur - og trues med Rabat-
Dem vil jeg først befrie for Skyggen selv af Skat -

258

HARL.
De Stakler først? - og saa? -

PUFF
Det er dog alt for meget,
At svare Skat af Pant, og Renter af sit eget! -

HARL.

Ogsaa? -

PUFF

Ei Skyldnere! -

HARL.

Dem vil du? -

PUFF

Om jeg vil? -
De pantes ud for Skat, før Folk kan komme til -

HARL.

Haha! -

GEERT

Og denn med Gunst? -

PUFF

Vist Naboe Geert! - Barberer
Skal fries for Lugten selv af slig en Exeqverer! -

GEERT

Ich dakker Dem -

PUFF

Hvortil forleder ikke Trang? -
Betroe vi dem vor Hals dog ugentlig engang -

GEERT

Ei! Huuten skuddrer en! -

PUFF

Kun kort! - med min Bevilling
Skal Staten ei faae Gavn af Landet for en Skilling! -

HARL.

Herr Patriot? -

PUFF

Nu ja -

HARL.

Men skal da, for at frie
Vort Land, den stakkels Stat døe i et Slutterie? -

PUFF

Den gamle Snak! -

259

HARL.

Af Luft kan Loven dog ei leve! -

PUFF

Men skal den gaae paa Sviir? - og stadse, som en Greve? -
Troe mig! - Det er kun lidt, hvorved den kan bestaae! -
Meer, end Trefierdendeel er altid spildt derpaa! -
Lidt maa det koste! - Vel! - Men naar de først opdages,
Har vi Guldminer nok, hvoraf det Lidt kan tages! -

HARL.

Hei frisk! - omfavn mig! -

PUFF

Av!... Og hvorfor det min Ven? -

HARL.

Fordi du ei endnu har solgt Vestindien! -

PUFF

Nu ja - men først og sidst den store Kunst at

HARL.

Ei Naboe! - vist! - paa den er ei et Ord at svare -
Men holdt! - Det faldt mig ind - Sæt, at vi fik en Krig! -

PUFF

Troe mig, at Mangel best kan raade til Forlig! -

HARL.

For Pokker! - Du har Ret! -

PUFF

O Ødselhed! - betænker! -
Blot, for Exempels Skyld, hvad kastes bort til Enker? -
Hvi gifte de sig ei, saavelsom andre Møer? -

HARL.

En stakkels tandløs Hex? -

PUFF

Giør vel, ifald hun dør! -

260

HARL.

Nei Puff - Jeg veed, du er en Hund i at regiere
En Stat - Din Sag er klar - Jeg kan ei disputere! -
Men, det som kryber her - ved Milten - her omtrent -
Det drog dit Ord i Tvivl - selv om det stod paa Prent -
Hvad siger du min Geert! - Hei! - Hvad har kundet lime
De raske Læber til? - Tre Stavelser en Time! -

GEERT

Aha! -

HARL.

Den beste Mund paa Amtet! - Er du da Forstummet? -

GEERT

Nei! -

HARL.

Nu vel! - Og kan du snakke! -

GEERT

Ja! -

HARL.

Ja! - Nei! - og en Barber! - en Patriot! -

PUFF

Det kommer -
Han lærer vel vort Sprog!... Og leve vi til Sommer...

GEERT

Den vil ei flide mig - Som jeg dem sige schal -
Min Hoved, eller og den Danske Sprog er gal! -

HARL.

Til Sommer - han vort Sprog? - For Pokker! - vil I qvæle
En Christen? - Lever han til Morgen uden Mæle? -
Ei sprekken Sie kun væk! - Der' Sprog ist Ære vært -
Da ich kun var so høi, hab' ich schon Tydsk gelært! -

PUFF

Nei! - er Herr Geert min Ven - og om han ellers venter 261
Taalmodighed af mig med hans forfaldne Renter -
Saa Dansk med danske Folk! -

GEERT

- Jaja - Jeg selv empfant
Wie vigtigt! -

HARL.

Stakkels Geert! - saa staaer din Mund i Pant? -

PUFF

En stolt og dum Foragt, for Sproget, og for Landet,
Er vemmelig -

HARL.

Ei Pfui! - Hvor stinker den forbandet! -
Men Hiertet bløder mig for en betrængt Barbeer,
Som dog er frisk og sund, og ei kan snakke meer! -
Ja - En, som kommer med sit: Das ist Quark, men draussen
Da solltet ihr kun sehn! - Bey mir in Sachsen-Hausen! -
Da dreyt man Halsen um aufs lumpne danske Kram;
Ja den Landstrygere! - sye Munden til paa ham! -
Den deutsche Patriot, som lod sig gut betalen,
For at forvirren Folk, at tressen und at pralen,
Og dog af Dovenskab ei gider lært vort Sprog! -
Ja - du har Ret - Slaae Laas for Munden af det Drog! -
Men Geert - Ein guter Ven von allen Potentaten,
Et stakkels got Vestfriis, som kun barberer Staten! -

GEERT

Ei Herr! - um Himlens Skild! - Jeg er en Patriot! -
Og Staatens Vol, so gut, als Deres Skiæg betroet -

HARL.

Ja saa! - Det glemte jeg - Men got! - Og kan man være
En Patriot, og stum tillige? -

PUFF Man maa lære! -

HARL.

For Pokker! - Lære Folk, at snakke uden Mund? - 262
Betænk! - og i vor Snak bestaaer dog alt vort Pund! -
Nu at nedgrave det? - hvorfor saa grum? - hvad nøder
Dertil? du kan dog Tydsk saa got, som andre Jøder! -

PUFF

Ei ei! -

HARL.

Vi hade Tvang - Hvorfor da tvinge ham? -

PUFF

At tale Tydsk, og selv at høre Tydsk, er Skam! -

HARL.

Men her? - imellem os? -

PUFF

Tydsk er en Gift for Landet -
Al vor Fortred er Tydsk! -

HARL.

Ei! -

PUFF

Tydsk er reent forbandet! -

HARL.

Und Holstein? - Hadersleb? - Neumünster? -

PUFF

Drømmer du? -
Er Holsteen Dannemark? -

HARL.

Nei! - Du har Ret endnu! -

PUFF

Betænk nu, hvad vi vandt! - kun blot - hvor stærk forøger
Vor Handel sig! - Den med saa mange skønne Bøger?
Naar Folk først lære Dansk...

HARL.

Ei paa min Troe! - hvor blind! -
Hvor tosset jeg dog er, at det ei faldt mig ind! -
Lær Dansk min stakkels Geert! -

263

GEERT

Ja - Men de høie Tonen,
Hvori Herr Puff, so schön, betalt ti Millioner -
Befriet sin Land, und gjør sin Sprog almindeligt!
Er patriotisch nok - Nur ich versteh' sie nicht! -

PUFF

Geert! - atter Tydsk? - Han veed...

GEERT

Herr! - hold mig det til gode! -